Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Femte Afdeling)

22. december 2017 *

»Præjudiciel forelæggelse – præjudiciel forelæggelse efter hasteproceduren – politisamarbejde og retligt samarbejde i kriminalsager – europæisk arrestordre – rammeafgørelse 2002/584/RIA – procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne – betingelser for fuldbyrdelse – fakultative afslagsgrunde – artikel 4a, stk. 1, indsat ved rammeafgørelse 2009/299/RIA – arrestordre udstedt med henblik på fuldbyrdelse af frihedsstraf – begrebet »retssag, der førte til afgørelsen« – rækkevidde – person, der endeligt er idømt en frihedsstraf under en retssag, hvor han selv var til stede – frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse efterfølgende bliver delvist udsat under overholdelse af visse vilkår – efterfølgende sag om tilbagekaldelse af udsættelsen på grund af overtrædelse af disse vilkår – sag om tilbagekaldelse af udsættelsen, der fandt sted, uden at den berørte selv var til stede«

I sag C-571/17 PPU,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene) ved afgørelse af 28. september 2017, indgået til Domstolen den samme dag, i en sag om fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre udstedt mod

Samet Ardic,

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling),

sammensat af afdelingsformanden, J.L. da Cruz Vilaça, og dommerne E. Levits, A. Borg Barthet, M. Berger og F. Biltgen (refererende dommer),

generaladvokat: M. Bobek,

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 22. november 2017,

efter at der er afgivet indlæg af:

– Openbaar Ministerie ved K. van der Schaft og U.E.A. Weitzel, som befuldmægtigede,

– Samet Ardic ved advocaten T.O.M. Dieben, L.J. Woltring og J.W. Ebbink,

– den nederlandske regering ved J. Langer og M.K. Bulterman, som befuldmægtigede,

– den tyske regering ved T. Henze og M. Hellmann, som befuldmægtigede,

* Processprog: nederlandsk.

– Irland ved G. Hodge, som befuldmægtiget, bistået af G. Mullan, BL,

– Europa-Kommissionen ved R. Troosters og S. Grünheid, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 20. december 2017,

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 4a, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne (EFT 2002, L 190, s. 1), som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009 (EUT 2009, L 81, s. 24) (herefter »rammeafgørelse 2002/584«).

2 Anmodningen er blevet indgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen i Nederlandene af en europæisk arrestordre udstedt af Staatsanwaltschaft Stuttgart (anklagemyndigheden i Stuttgart, Tyskland) mod Samet Ardic med henblik på fuldbyrdelsen af to frihedsstraffe i Tyskland.

Retsforskrifter

International ret

3 Artikel 6 i den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder (herefter »EMRK«), som blev undertegnet den 4. november 1950 i Rom, med overskriften »Ret til retfærdig rettergang« bestemmer følgende:

»1. Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der er oprettet ved lov, når der skal træffes afgørelse enten i en strid om hans borgerlige rettigheder og forpligtelser eller angående en mod ham rettet anklage for en forbrydelse. […]

2. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans skyld er bevist i overensstemmelse med loven.

3. Enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, skal mindst have ret til følgende:

a) at blive underrettet snarest muligt, udførligt og på et sprog, som han forstår, om indholdet af og årsagen til den sigtelse, der er rejst mod ham

b) at få tilstrækkelig tid og lejlighed til at forberede sit forsvar

c) at forsvare sig personligt eller ved bistand af en forsvarer, som han selv har valgt, og, hvis han ikke har tilstrækkelige midler til at betale for juridisk bistand, at modtage den uden betaling, når dette kræves i retfærdighedens interesse

d) at afhøre eller lade afhøre imod ham førte vidner og at få vidner for ham tilsagt og afhørt på samme betingelser som vidner, der føres imod ham

e) at få vederlagsfri bistand af en tolk, hvis han ikke forstår eller taler det sprog, der anvendes i retten.«

EU-retten

Chartret

4 Artikel 47 og 48 i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder (herefter »chartret«) indgår i chartrets afsnit VI med overskriften »Retfærdighed i retssystemet«.

5 Chartrets artikel 47 med overskriften »Adgang til effektive retsmidler og til en upartisk domstol« har følgende ordlyd:

»Enhver, hvis rettigheder og friheder som sikret af EU-retten er blevet krænket, skal have adgang til effektive retsmidler for en domstol under overholdelse af de betingelser, der er fastsat i denne artikel.

Enhver har ret til en retfærdig og offentlig rettergang inden en rimelig frist for en uafhængig og upartisk domstol, der forudgående er oprettet ved lov. Enhver skal have mulighed for at blive rådgivet, forsvaret og repræsenteret.

[…]«

6 Forklaringerne til chartret om grundlæggende rettigheder (EUT 2007, C 303, s. 17) præciserer for så vidt angår chartrets artikel 47, stk. 2, at denne bestemmelse svarer til EMRK's artikel 6, stk. 1.

7 Chartrets artikel 48 med overskriften »Uskyldsformodning og ret til et forsvar« bestemmer følgende:

»1. Enhver, der anklages for en lovovertrædelse, skal anses for uskyldig, indtil hans eller hendes skyld er bevist i overensstemmelse med loven.

2. Respekt for retten til et forsvar er sikret enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse.«

8 Forklaringerne nævnt i nærværende doms præmis 6 præciserer i denne henseende følgende:

»Indholdet af artikel 48 er det samme som artikel 6, stk. 2 og 3, i EM[R]K […]

[…]

I overensstemmelse med artikel 52, stk. 3, har denne ret samme betydning og omfang som den, der er sikret ved EM[R]K.«

9 Chartrets artikel 52 med overskriften »Rækkevidde og fortolkning af rettigheder og principper« bestemmer følgende:

»[…]

3. I det omfang dette charter indeholder rettigheder svarende til dem, der er sikret ved den europæiske konvention til beskyttelse af menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder, har de samme betydning og omfang som i konventionen. Denne bestemmelse er ikke til hinder for, at EU-retten kan yde en mere omfattende beskyttelse.

[…]

7. Unionens og medlemsstaternes domstole tager behørigt hensyn til de forklaringer, der er udarbejdet som en vejledning ved fortolkningen af dette charter.«

Rammeafgørelse 2002/584 og 2009/299

10 Artikel 1 i rammeafgørelse 2002/584 med overskriften »Definition af og pligten til at fuldbyrde en europæisk arrestordre« bestemmer følgende:

»1. Den europæiske arrestordre er en retsafgørelse truffet af en medlemsstat med det formål, at en anden medlemsstat anholder og overgiver en eftersøgt person med henblik på strafforfølgning eller fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning.

2. Medlemsstaterne fuldbyrder enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse.

3. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 [EU].«

11 I den nævnte rammeafgørelses artikel 3, 4 og 4a opregnes udtømmende de obligatoriske og fakultative grunde til at afslå fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre.

12 Rammeafgørelse 2009/299 præciserer grundene til, at den fuldbyrdende judicielle myndighed i en medlemsstat kan afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre, når den pågældende person ikke selv var til stede under den dennes retssag.

13 Artikel 1 i rammeafgørelse 2009/299 med overskriften »Formål og anvendelsesområde« bestemmer følgende:

»1. Formålene med denne rammeafgørelse er at styrke de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag, at lette det retlige samarbejde i straffesager og navnlig at forbedre den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstater.

2. Denne rammeafgørelse indebærer ikke nogen ændring af pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i EU-traktatens artikel 6, herunder retten til et forsvar for enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, og de forpligtelser, der påhviler judicielle myndigheder i denne henseende, berøres ikke.

3. I denne rammeafgørelse fastsættes fælles regler for anerkendelse og/eller fuldbyrdelse i én medlemsstat (fuldbyrdelsesmedlemsstaten) af retsafgørelser, der udstedes af en anden medlemsstat (udstedelsesmedlemsstaten) under en retssag, hvor den pågældende ikke selv var til stede […]«

14 Artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584 blev indsat ved artikel 2 i rammeafgørelse 2009/299 og har overskriften »Afgørelser afsagt under og efter en retssag, hvor den pågældende ikke selv var til stede«. Artiklens stk. 1 har følgende ordlyd:

»Den fuldbyrdende judicielle myndighed kan også nægte at fuldbyrde den europæiske arrestordre, der er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af en frihedsstraf eller en anden frihedsberøvende foranstaltning, hvis den pågældende ikke selv var til stede under den retssag, der førte til afgørelsen, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at den pågældende i overensstemmelse med yderligere proceduremæssige krav i den udstedende medlemsstats nationale ret

a) i rette tid
   i) enten er blevet indkaldt personligt og derved underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at han/hun var klar over den berammede retssag

og

ii) er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om han/hun ikke er til stede under retssagen

eller

b) var klar over den berammede retssag og havde givet et mandat til en juridisk rådgiver, der var udnævnt enten af den pågældende person eller af staten til at forsvare ham/hende under retssagen, og var faktisk repræsenteret af denne rådgiver under retssagen

eller

c) efter at have fået afgørelsen forkyndt og udtrykkeligt være blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter inkl. nye beviser bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret:

i) udtrykkeligt har erklæret, at han/hun ikke anfægter afgørelsen

eller

ii) ikke har anmodet om fornyet prøvelse eller anke inden for den gældende frist

eller

d) ikke har fået afgørelsen forkyndt personligt, men

i) vil få den forkyndt personligt straks efter overgivelsen og vil udtrykkeligt blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realiteter, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret

og

ii) vil blive underrettet om den frist, inden for hvilken han/hun skal anmode om en sådan fornyet prøvelse eller anke som nævnt i den pågældende europæiske arrestordre.«

15 Artikel 8, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 har følgende ordlyd:

»Den europæiske arrestordre skal indeholde følgende oplysninger i overensstemmelse med formularen i bilaget:

a) den eftersøgtes identitet og nationalitet

b) navn, adresse, telefon- og faxnummer samt e-postadresse på den judicielle myndighed i udstedelseslandet

c) angivelse af, om der foreligger en eksigibel dom, en arrestordre eller en anden eksigibel afgørelse med samme retskraft, som er omfattet af artikel 1 og 2

d) lovovertrædelsens karakter og retlige beskrivelse, navnlig i relation til artikel 2

e) en beskrivelse af, under hvilke omstændigheder lovovertrædelsen er begået, herunder tidspunkt, sted og omfang af den eftersøgtes deltagelse heri

f) den idømte straf, hvis der er tale om en endelig dom, eller den strafferamme, der er fastsat for den pågældende lovovertrædelse i loven i den udstedende medlemsstat

g) så vidt muligt andre følger af lovovertrædelsen.«

16 Denne rammeafgørelses artikel 15 med overskriften »Afgørelse om overgivelse« fastsætter følgende:

»1. Den fuldbyrdende judicielle myndighed træffer afgørelse om overgivelse af den pågældende inden for de frister og på de betingelser, der er fastsat i denne rammeafgørelse.

2. Hvis den fuldbyrdende judicielle myndighed finder, at de oplysninger, den udstedende medlemsstat har fremsendt, ikke er tilstrækkelige til, at den kan træffe afgørelse om overgivelsen, anmoder den om straks at få de nødvendige supplerende oplysninger, navnlig i forbindelse med artikel 3-5 og 8, og kan fastsætte en tidsfrist for fremsendelsen af disse oplysninger under hensyn til nødvendigheden af at overholde fristerne i artikel 17.

3. Den udstedende judicielle myndighed kan til enhver tid fremsende supplerende nyttige oplysninger til den fuldbyrdende judicielle myndighed.«

National ret

Nederlandsk ret

17 Overleveringswet (lov om overgivelse) af 29. april 2004 (Stb. 2004, nr. 195) gennemfører rammeafgørelse 2002/584 i nederlandsk ret.

18 Lovens artikel 12 er affattet således:

»Overgivelse er ikke tilladt, hvis den europæiske arrestordre er udstedt for at opfylde en dom, og tiltalte ikke selv var til stede under den retssag, der førte til denne dom, medmindre det fremgår af den europæiske arrestordre, at tiltalte i overensstemmelse med de proceduremæssige krav i den udstedende medlemsstat:

a) er blevet indkaldt rettidigt og personligt og derved underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den retssag, der førte til afgørelsen, eller på anden måde faktisk er blevet officielt underrettet om det fastsatte tidspunkt og sted for den pågældende retssag på en sådan måde, at det entydigt fremgår, at tiltalte var klar over den berammede retssag, og er blevet underrettet om, at der kan afsiges en afgørelse, selv om tiltalte ikke er til stede under retssagen, eller

b) var blevet informeret om retsmødet, og en advokat, som tiltalte havde udpeget, eller som var blevet beskikket af det offentlige, havde varetaget tiltaltes interesser under retsmødet, eller

c) efter at have fået afgørelsen forkyndt og udtrykkeligt være blevet underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realitet inklusive nye beviser bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret:
   1° udtrykkeligt har erklæret ikke at ville anfægte afgørelsen, eller
   2° ikke inden for den foreskrevne frist har anmodet om fornyet prøvelse eller anke, eller

d) ikke har fået afgørelsen forkyndt personligt, men
   1° vil få den forkyndt personligt straks efter overgivelsen og vil udtrykkeligt blive underrettet om retten til fornyet prøvelse eller anke, hvor personen har ret til at deltage, og som giver mulighed for, at sagens realitet, herunder nye beviser, bliver taget op igen, og som kan føre til, at den oprindelige afgørelse bliver ændret, og

2° underrettes om den frist, inden for hvilken der skal fremsættes anmodning om genoptagelse eller indgives appel, således som det anføres i den pågældende europæiske arrestordre.«

Tysk ret

19 § 56a i Strafgesetzbuch (straffeloven, herefter »StGB«) fastsætter følgende:

»1. Retten fastsætter prøvetidens varighed. Den kan ikke overstige fem år eller være mindre end to år.

2. Prøvetiden begynder at løbe, når afgørelsen om udsættelse af fuldbyrdelsen af straffen har fået retskraft. Den kan efterfølgende nedsættes til minimumsvarigheden eller inden dens udløb hæves til den maksimale varighed.«

20 StGB's § 56b har følgende ordlyd:

»1. Retten kan pålægge den dømte person vilkår med henblik på at afhjælpe den forårsagede skade. Den dømte person kan ikke pålægges urimelige krav.

2. Retten kan pålægge den dømte person at erstatte – afhængigt af dennes midler – den skade, den pågældende har forårsaget, at betale et beløb til en offentlig almennyttig institution, at udføre almennyttige offentlige tjenester, når handlingens karakter og gerningsmandens personlige forhold er velegnet hertil, eller betale et beløb til statskassen.

[…]«

21 StGB's § 56c har følgende ordlyd:

»1. Retten kan træffe foranstaltninger i forhold til den dømte person i prøvetidens periode, hvis den pågældende har brug for hjælp til ikke mere at begå overtrædelser. Den dømte person kan i denne forbindelse ikke pålægges urimelige krav, som berører dennes livsstil.

2. Retten kan bl.a. pålægge den dømte person at overholde forskrifter om ophold, uddannelse, arbejde eller fritid eller om tilrettelæggelse af dennes økonomiske midler, påbud om at indfinde sig ved retten på bestemte tidspunkter eller på et andet sted, om ikke at kontakte, omgås, beskæftige, antaste eller huse ofret eller visse personer eller visse persongrupper, der kan give ham anledning til eller anspore ham til at begå nye overtrædelser, om ikke at være i besiddelse af, udlevere eller opbevare visse genstande, der kan give ham anledning til eller anspore ham til at begå nye overtrædelser eller at afstå fra at opfylde sin underholdspligt.

[…]«

22 StGB's § 56d fastsætter følgende:

»1. Retten anbringer den dømte person, hvis det er hensigtsmæssigt for at forhindre ham i at begå nye overtrædelser, under en tilsynsværges tilsyn og instruktion i hele prøvetiden eller i en del heraf.

2. Retten vedtager som udgangspunkt de i stk. 1 omhandlede foranstaltninger, når retten udsætter fuldbyrdelsen af en frihedsstraf på mere end ni måneder, og når den dømte person er under 27 år.

3. Tilsynsværgen instruerer og bistår den dømte person. Tilsynsværgen tilser i samarbejde med retten overholdelsen af vilkårene og påbuddene samt af tilbud og løfter og aflægger med mellemrum fastsat af retten rapport om den dømte persons livsstil. Tilsynsværgen underretter retten om åbenbare og vedholdende tilsidesættelser af vilkår, påbud, tilbud eller løfter.

[…]«

23 Under overskriften »Tilbagekaldelse af udsættelsen« fastsætter StGB's § 56f følgende:

»1. Retten tilbagekalder udsættelsen af straffuldbyrdelsen, hvis den dømte person begår en overtrædelse i prøvetiden – og derved viser, at den forventning, der lå til grund for udsættelsen af straffuldbyrdelsen, ikke er opfyldt – åbenbart og vedholdende overtræder påbud eller vedholdende unddrager sig tilsynsværgens tilsyn og instruktion, som giver anledning til bekymring for tilbagefald, eller åbenbart og vedholdende tilsidesætter vilkår. […]

2. Retten tilbagekalder imidlertid ikke udsættelsen, hvis det er tilstrækkeligt at pålægge yderligere vilkår eller påbud, bl.a. at anbringe den dømte person under en tilsynsværges tilsyn eller forlænge prøvetiden eller tilsynet. I det sidstnævnte tilfælde kan prøvetiden ikke forlænges med mere end halvdelen af den oprindeligt pålagte prøvetid.

[…]«

24 StGb's § 57 med overskriften »Udsættelse af straffuldbyrdelsen i resten af perioden af en tidsbegrænset frihedsstraf« har følgende ordlyd:

»1. Når to tredjedele af den idømte straf er afsonet med mindst to måneder, udsætter retten fuldbyrdelsen af den resterende del af en tidsbegrænset frihedsstraf og gør reststraffen betinget i en prøveperiode, under hensyntagen til, hvorvidt beskyttelsen af den offentlige sikkerhed kan begrunde det, og med den dømte persons samtykke. Retten træffer afgørelse under hensyntagen til bl.a. den dømte persons personlige forhold, forhistorie, de omstændigheder, der kendetegnede den begåede gerning, betydningen af det retligt beskyttede gode, der ville blive krænket i tilfælde af tilbagefald, den dømte persons opførsel under fuldbyrdelsen af straffen, dennes levevilkår og de virkninger, der kan forventes af en udsættelse for den dømte person.

2. Når halvdelen af perioden for en tidsbegrænset frihedsstraf er afsonet med mindst seks måneder, kan retten udsætte fuldbyrdelsen af reststraffen og gøre den betinget i en prøveperiode, når den dømte person for første gang afsoner en frihedsstraf, og når denne ikke overstiger to år, eller når den samlede vurdering af den begåede gerning, den dømte persons personlige forhold og dennes udvikling under fuldbyrdelsen af straffen bekræfter, at der foreligger særlige omstændigheder, og at de andre betingelser i stk. 1 er opfyldt.

3. §§ 56a-56e finder tilsvarende anvendelse. Prøvetiden kan ikke være kortere end reststraffen, selv om den nedsættes efterfølgende. Når den dømte person har afsonet mindst et år af sin straf inden en betinget udsættelse af fuldbyrdelsen af reststraffen, anbringer retten i princippet den pågældende under en tilsynsværges tilsyn og instruktion i hele prøvetiden eller en del heraf.

4. I det omfang en frihedsstraf kan modregnes, anses den for afsonet i henhold til stk. 1-3.

5. §§ 56f og 56g finder tilsvarende anvendelse. Retten tilbagekalder ligeledes udsættelsen af fuldbyrdelsen af en straf, når den dømte person i tidsrummet mellem domfældelsen og afgørelsen om udsættelse af straffen har begået en overtrædelse, som retten af materielle grunde ikke har kunnet tage i betragtning på det tidspunkt, hvor den traf afgørelse om udsættelse af fuldbyrdelsen, og som ville have ført til afslag på udsættelsen, hvis den havde været taget i betragtning; domfældelse anses for sket ved afsigelsen af en afgørelse i den sag, hvorunder de konstaterede faktiske forhold senest kunne have været prøvet.

6. Retten kan afstå fra at udsætte fuldbyrdelsen af den resterende del af en tidsbegrænset frihedsstraf med prøvetid, når den dømte person giver utilstrækkelige eller falske oplysninger om det sted, hvor de konfiskerede genstande fra overtrædelsen befinder sig.

[…]«

25 § 33a i Strafprozeßordnung (strafferetsloven, herefter »StPO«) fastsætter under overskriften »Genoprettelse af den tidligere tilstand, når retten til at blive hørt ikke er blevet indrømmet« følgende:

»Når retten har truffet afgørelse uden hensyn til en parts ret til at blive hørt på en måde, der har haft indvirkning på afgørelsen, og når kendelsen er blevet endelig, og der ikke foreligger andre retsmidler, genopretter retten ex officio eller efter anmodning ved kendelse den tilstand, som retssagen havde inden vedtagelsen af afgørelsen, for så vidt som parten stadig føler sig krænket. § 47 finder tilsvarende anvendelse.«

26 StPO's § 35 med overskriften »Meddelelser« har følgende ordlyd:

»1. Afgørelser, der træffes under den pågældende persons tilstedeværelse, meddeles denne ved afsigelsen. Der udleveres en kopi efter anmodning.

2. Øvrige afgørelser offentliggøres ved forkyndelse. Hvis meddelelsen om afgørelsen ikke får en frist til at løbe, er en simpel meddelelse uden bestemt fremgangsmåde tilstrækkelig.

3. [En] [p]erson[…], der er fængslet, kan anmode om, at det forkyndte dokument oplæses for denne.«

27 StPO's § 37 fastsætter under overskriften »Forkyndelsesprocedure« følgende:

»1. Forkyndelsesprocedurerne finder tilsvarende anvendelse på bestemmelserne i den borgerlige retsplejelov.

2. Når en forkyndelse til en part foretages til flere personer, der er beføjet til at modtage den, beregnes fristen, fra den sidste forkyndelse er foretaget.

[…]«

28 StPO's § 40 med overskriften »Offentlig forkyndelse« har følgende ordlyd:

»1. En offentlig forkyndelse er tilladt, når en forkyndelse for den tiltalte, til hvem en indkaldelse til at være til stede ved domsforhandlingerne endnu ikke er blevet meddelt, ikke kan foretages i Tyskland under de foreskrevne fremgangsmåder, og når anvendelsen af de regler, der finder anvendelse på forkyndelser i udlandet, forekommer uigennemførlig eller formålsløst. Forkyndelsen anses for foretaget to uger efter afsendelsen af meddelelsen.

2. Hvis indkaldelsen til at være til stede ved domsforhandlingerne allerede er blevet meddelt den tiltalte, er den offentlige forkyndelse tilladt over for denne, når det ikke er muligt at foretage en forkyndelse i Tyskland under de foreskrevne fremgangsmåder.

3. En offentlig forkyndelse er tilladt i en appelsag iværksat af den tiltalte, når det ikke er muligt at foretage en forkyndelse på en adresse, hvorpå den sidste forkyndelse blev foretaget, eller som den tiltalte sidste gang havde angivet.«

29 Følgende fremgår af StPO's § 311 med overskriften »Omgående kære«:

»1. En omgående kære er omfattet af følgende særlige bestemmelser.

2. Kæren skal være indgivet inden for en uge, og fristen begynder at løbe fra afgørelsens offentliggørelse (§ 35).

3. Retten har ikke kompetence til at ændre den kærede afgørelse inden for rammerne af et søgsmål. Retten antager imidlertid søgsmålet, når den – til skade for sagsøgeren – har anvendt faktiske omstændigheder eller oplysninger fra beviser, hvorom sagsøgeren endnu ikke er blevet hørt, og når sagsøgerens efterfølgende forklaringer fører Retten til at finde kæren begrundet.«

30 StPO's § 453 fastsætter under overskriften »Efterfølgende afgørelse om udsættelse af fuldbyrdelsen af en straf med prøvetid eller med en advarsel« følgende:

»1. Retten træffer efterfølgende afgørelser om udsættelse af fuldbyrdelsen af en straf med en prøvetid eller med en advarsel (StGB's §§ 56a-56g, 58, 59a, 59b) ved kendelse uden mundlig forhandling. Anklagemyndigheden og den tiltalte skal høres. § 246a, stk. 2, og § 454, stk. 2, fjerde afsnit, finder tilsvarende anvendelse. Når retten skal træffe afgørelse om en tilbagekaldelse af en udsættelse af straffuldbyrdelsen med henvisning til tilsidesættelse af vilkår eller påbud, giver retten den dømte person mulighed for at blive hørt mundligt. Når en tilsynsværge er blevet beskikket, oplyser retten den pågældende om, hvorvidt den agter at træffe afgørelse om tilbagekaldelsen af udsættelsen af straffuldbyrdelsen eller om strafnedsættelse, retten oplyser ham om, hvad den har erfaret i andre straffesager, såfremt dette er hensigtsmæssigt med henblik på tilsyn i prøvetiden.

2. De i stk. 1 omhandlede afgørelser kan kæres. Kæren kan kun vedrøre ulovligheden af et påbud eller en efterfølgende forlængelse af prøvetiden. Tilbagekaldelse af udsættelse, strafnedsættelse, tilbagekaldelse af strafnedsættelse, idømmelsen af en betinget straf og erklæringen om at ville overholde advarslen (StGB's §§ 56f, 56g og 59b) kan anfægtes ved en omgående kære.«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

31 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at den forelæggende ret, i nærværende sag Rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene), den 13. juni 2017 af officier van justitie bij de Rechtbank (anklagemyndigheden ved retten i første instans, Nederlandene) fik forelagt en anmodning om at fuldbyrde en europæisk arrestordre udstedt den 9. maj 2017 af Staatsanwaltschaft Stuttgart (anklagemyndigheden i Stuttgart).

32 Denne europæiske arrestordre vedrører anholdelse og overgivelse af Samet Ardic, en tysk statsborger med bopæl i Nederlandene, med henblik på fuldbyrdelse i Tyskland af to fængselsstraffe på hver et år og otte måneder, afsagt ved domme af 4. marts 2009 og af 10. november 2010, som er endelige, af henholdsvis Amtsgericht Böblingen (byretten i Böblingen, Tyskland) og Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (byretten i Stuttgart-Bad Cannstatt, Tyskland) efter en retssag, hvor Samet Ardic selv var til stede.

33 Det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, at de kompetente tyske domstole, efter at Samet Ardic havde afsonet en del af de to straffe, traf afgørelse om udsættelse af fuldbyrdelsen af den resterende del af straffene. Ved afgørelser af 4. april og af 18. april 2013 tilbagekaldte Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (byretten i Stuttgart-Bad Cannstatt) imidlertid de nævnte udsættelser og traf afgørelse om fuldbyrdelse af reststraffene, henholdsvis 338 og 340 dage, med den begrundelse, at den berørte vedholdende ikke havde overholdt de fastsatte vilkår og havde unddraget sig sin tilsynsværges tilsyn og instruktion samt rettens tilsyn.

34 Den forelæggende ret har af det i den i hovedsagen omhandlede europæiske arrestordre oplyste sluttet, at Samet Ardic ikke selv var til stede under de procedurer, der førte til de nævnte afgørelser om tilbagekaldelse.

35 Det fremgår bl.a. af den nævnte europæiske arrestordre, at de i hovedsagen omhandlede afgørelser om tilbagekaldelse kun var genstand for en offentlig forkyndelse som omhandlet i StPO's § 40, således at Samet Ardic i forhold til disse afgørelser efterfølgende bør indrømmes retten til at blive hørt, uden at dette dog har betydning for afgørelsernes håndhævelse.

36 Samet Ardic har bekræftet, at han ikke selv var til stede under de sager, som førte til de i hovedsagen omhandlede afgørelser om tilbagekaldelse, og har anført, at hvis han havde haft kendskab til datoen og stedet for de nævnte sager, ville han selv have været til stede ved disse med henblik på at overbevise de tyske dommere om ikke at træffe afgørelse om tilbagekaldelse.

37 Ifølge den forelæggende ret skal de tyske domstole tilbagekalde udsættelsen, bl.a. hvis den dømte person vedholdende unddrager sig tilsynsværgens tilsyn og instruktion eller ikke overholder de fastsatte vilkår. Omvendt skal de nævnte domstole afstå fra at træffe afgørelse om tilbagekaldelse af udsættelsen, hvis det i det væsentlige er tilstrækkeligt at pålægge yderligere vilkår eller at forlænge prøvetiden.

38 Det fremgår af de i hovedsagen omhandlede afgørelser om tilbagekaldelse, at Amtsgericht Stuttgart-Bad Cannstatt (byretten i Stuttgart-Bad Cannstatt) har fastslået, at pålæggelse af yderligere vilkår eller forlængelsen af prøvetiden ikke var tilstrækkeligt, og at tilbagekaldelsen af udsættelserne var i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet.

39 Den forelæggende ret har heraf konkluderet, at den tyske domstol, når den træffer afgørelse om tilbagekaldelse, har en skønsbeføjelse, som gør det muligt for den at tage den berørtes situation eller personlige forhold i betragtning.

40 I denne forbindelse har den forelæggende ret anført, at Domstolen i dom af 10. august 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), sondrede mellem de foranstaltninger, der ændrer længden af en idømt frihedsstraf, og foranstaltninger vedrørende fuldbyrdelsen af en sådan straf. I den nævnte doms præmis 85 bemærkede Domstolen således, at EMRK's artikel 6, stk. 1, ifølge Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis ikke finder anvendelse på den måde, en frihedsstraf fuldbyrdes på, »herunder foranstaltninger vedrørende foreløbig løsladelse«.

41 I det foreliggende tilfælde har afgørelserne om tilbagekaldelse ikke ændret længden af de frihedsstraffe, som Samet Ardic er blevet idømt, idet den sidstnævnte nemlig skal afsone den fulde længde af disse straffe med fradrag af den allerede afsonede del.

42 Efter den forelæggende rets opfattelse følger det af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at spørgsmål om fuldbyrdelsen af straffe ikke vedrører en anklage for en forbrydelse som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 1 (Menneskerettighedsdomstolens dom af 17.9.2009, Enea mod Italien, CE:ECHR:2009:0917JUD007491201, § 97, og af 23.10.2012, Ciok mod Polen, CE:ECHR:2012:1023DEC000049810, § 38).

43 Denne tilgang svarer til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis om begrebet »kendes skyldig« som omhandlet i EMRK's artikel 7, stk. 1, efter hvilken retspraksis dette begreb er tæt forbundet med begrebet »[afgørelse angående] en mod ham rettet anklage for en forbrydelse« som omhandlet i EMRK's artikel 6, stk. 1. Menneskerettighedsdomstolen har således fastslået, at sager om fuldbyrdelse af straffe heller ikke er omfattet af en sådan domfældelse (Menneskerettighedsdomstolens dom af 10.7.2003, Grava mod Italien, CE:ECHR:2003:0710JUD004352298, § 51, og af 23.10.2012, Giza mod Polen, CE:ECHR:2012:1023DEC000199711, § 36).

44 Den forelæggende ret har videre anført, at Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 3. april 2012, Boulois mod Luxembourg (CE:ECHR:2012:0403JUD003757504), hvortil Domstolen henviste i præmis 85 i dom af 10. august 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), og de øvrige domme fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, hvortil Domstolen henviste i den

første doms § 87, omhandlede indsatte, der havde iværksat en sag om henholdsvis indrømmelse af en orlov for at kunne forlade fængslet midlertidigt, om ophævelse af varetægtsfængslingen, om indsættelse i en sikret institution og om benådning.

45 Den forelæggende ret har endvidere præciseret, at Den Europæiske Menneskerettighedskommission er af den opfattelse, at en retssag om tilbagekaldelse af udsættelsen af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller om tilbagekaldelse af en betinget prøveløsladelse ikke er omfattet af anvendelsesområdet for EMRK's artikel 6, stk. 1. Inden for rammerne af sådanne sager drejer det sig nemlig ikke om at træffe afgørelse i en strid om borgerlige rettigheder og forpligtelser eller om en anklage for en forbrydelse (Den Europæiske Menneskerettighedskommissions afgørelse af 5.10.1967, X. mod Tyskland, CE:ECHR:1967:1005DEC000242865, af 6.12.1977, X. mod Schweiz, CE:ECHR:1977:1206DEC000764876, og af 9.5.1994, Sampson mod Cypern, CE:ECHR:1994:0509DEC001977492).

46 Den forelæggende ret har heraf udledt, at EMRK's artikel 6, stk. 1, ikke finder anvendelse på afgørelser om tilbagekaldelse som de i hovedsagen omhandlede.

47 Imidlertid betyder dette ikke nødvendigvis, at disse afgørelser heller ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584.

48 Disse afgørelser har for det første en anden karakter end de afgørelser, der var omhandlet i den sag, der gav anledning til dom af 10. august 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629).

49 Selv om chartrets artikel 47, stk. 2, faktisk svarer til EMRK's artikel 6, stk. 1, således at indhold og rækkevidde af de rettigheder, der er sikret i den førstnævnte bestemmelse, skal modsvare de rettigheder, som følger af EMRK, kan EU-retten i overensstemmelse med chartrets artikel 52, stk. 3, imidlertid og for det andet yde en mere omfattende beskyttelse, end det er tilfældet efter nævnte artikel 6, stk. 1.

50 I denne henseende har den forelæggende ret anført, at det følger af Domstolens praksis, at artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584 har til formål at sikre et højt beskyttelsesniveau (dom af 24.5.2016, Dworzecki, C-108/16 PPU, EU:C:2016:346, præmis 37, og af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 58).

51 Endvidere kunne det antages, at en afgørelse om tilbagekaldelse af udsættelse af fuldbyrdelsen af en frihedsstraf – som følge af konsekvenserne for den personlige frihed – kan have lige så stor betydning for den dømte person som en »dom om fastsættelse af en samlet straf«, der medfører en fornyet fastsættelse af længden af tidligere fastsatte frihedsstraffe, således at den dømte af denne grund skal kunne udøve sin ret til forsvar under en sag, der kan føre til en tilbagekaldelse af udsættelsen, og inden for rammerne af hvilken retten råder over en skønsbeføjelse for at vedtage denne afgørelse (jf. analogt dom af 10.8.2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, præmis 88).

52 Selv om præmis 85 i dom af 10. august 2017, Zdziaszek (C-271/17 PPU, EU:C:2017:629), tilsyneladende må forstås således, at afgørelser om tilbagekaldelse af en udsættelse ikke er omfattet af artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, har den forelæggende ret endelig anført, at en sådan omstændighed, henset til ovenstående betragtninger, ikke kan udgøre en tilstrækkelig begrundelse for automatisk at fastslå, at denne bestemmelse faktisk ikke finder anvendelse i nærværende sag.

53 På denne baggrund har Rechtbank Amsterdam (retten i første instans i Amsterdam, Nederlandene) besluttet at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Såfremt den eftersøgte person under en sag, hvor han peronligt var til stede, ved en retskraftig afgørelse er blevet kendt skyldig og idømt en betinget frihedsstraf, er den senere sag, hvorunder retten, uden at den eftersøgte person selv er til stede, [tilbagekalder udsættelsen af fuldbyrdelsen af

frihedsstraffen], fordi den eftersøgte person ikke har opfyldt vilkårene og har unddraget sig tilsyn og vejledning fra en [tilsynsværge], [da] en »retssag, der førte til afgørelsen«, som omhandlet i [artikel] 4a i rammeafgørelse 2002/584[…]«

Om hasteproceduren

54 Den forelæggende ret har anmodet om, at nærværende præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure, der er fastsat i artikel 107 i Domstolens procesreglement.

55 Til støtte for sin anmodning har denne retsinstans gjort den omstændighed gældende, at Samet Ardic i øjeblikket er tilbageholdt i Nederlandene, idet han afventer udfaldet af fuldbyrdelsen af den omhandlede europæiske arrestordre, der er udstedt mod ham af de kompetente myndigheder i Forbundsrepublikken Tyskland.

56 Den forelæggende ret har desuden anført, at den ikke vil kunne træffe afgørelse herom, inden Domstolen har truffet afgørelse om den foreliggende anmodning om præjudiciel afgørelse. Domstolens besvarelse af det stillede spørgsmål har derfor en direkte og afgørende indvirkning på længden af Samet Ardics tilbageholdelse i Nederlandene med henblik på hans eventuelle overgivelse til fuldbyrdelse af den i hovedsagen omhandlede europæiske arrestordre.

57 Det bemærkes for det første, at nærværende præjudicielle forelæggelse vedrører fortolkningen af rammeafgørelse 2002/584, der henhører under de områder, som er omhandlet i afsnit V i EUF-traktatens tredje del vedrørende et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed. Denne forelæggelse kan følgelig undergives den præjudicielle hasteprocedure.

58 Hvad for det andet angår kriteriet om den hastende karakter skal der i henhold til Domstolens faste praksis tages hensyn til den omstændighed, at den i hovedsagen omhandlede person på nuværende tidspunkt er frihedsberøvet, og at hans fortsatte frihedsberøvelse afhænger af løsningen af tvisten i hovedsagen. Situationen for den omhandlede person skal i øvrigt bedømmes ud fra den situation, der foreligger på tidspunktet for behandlingen af anmodningen om, at den præjudicielle forelæggelse undergives hasteproceduren (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 45 og den deri nævnte retspraksis, og af 10.8.2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, præmis 72 og den deri nævnte retspraksis).

59 I det foreliggende tilfælde er det for det første ubestridt, at Samet Ardic var frihedsberøvet på dette tidspunkt. For det andet afhænger sidstnævntes fortsatte frihedsberøvelse af afgørelsen af hovedsagen, idet den frihedsberøvelsesforanstaltning, som han er genstand for, ifølge den forelæggende rets forklaringer er blevet anordnet i forbindelse med fuldbyrdelsen af den i hovedsagen omhandlede europæiske arrestordre.

60 Under disse omstændigheder har Domstolens Femte Afdeling den 12. oktober 2017 efter forslag fra den refererende dommer og efter at have hørt generaladvokaten besluttet at imødekomme den forelæggende rets anmodning om, at nærværende præjudicielle forelæggelse undergives den præjudicielle hasteprocedure.

Om det præjudicielle spørgsmål

61 Indledningsvis skal det bemærkes, at selv om Samet Ardic i nærværende sag selv var til stede under de retssager, der førte til de domme, hvori han endeligt blev idømt frihedsstraffe, er det ubestridt, at de i hovedsagen omhandlede efterfølgende afgørelser om tilbagekaldelse af udsættelser er blevet vedtaget in absentia.

62 På denne baggrund skal den forelæggende rets spørgsmål forstås således, at retten nærmere bestemt ønsker oplyst, om begrebet »retssag, der førte til afgørelsen«, som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 i et tilfælde som det i hovedsagen omhandlede, hvor den berørte selv var til stede under den straffesag, der førte til den retsafgørelse, hvorved han blev kendt skyldig i en overtrædelse og som følge heraf idømt frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse efterfølgende delvist er blevet udsat under overholdelse af visse vilkår, skal forstås således, at det også omfatter en efterfølgende sag om tilbagekaldelse af denne udsættelse på grund af overtrædelsen af nævnte vilkår under prøvetiden.

63 Med henblik på at besvare dette spørgsmål bemærkes det for det første, at begrebet »retssag, der førte til afgørelsen«, som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal fortolkes selvstændigt og ensartet i hele Unionen uanset det forhold, at kvalificeringen heraf og de regler samt procedurer, der gælder herfor, i sagens natur er forskellige i de forskellige medlemsstater på det strafferetlige område (jf. i denne retning dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 65, 67 og 76).

64 For det andet har Domstolen haft lejlighed til at fastslå, at dette begreb skal forstås således, at det betegner den procedure, der har ført til den retsafgørelse, hvorved den person, som ønskes overgivet i forbindelse med fuldbyrdelsen af en europæisk arrestordre, er blevet endeligt dømt (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 74).

65 I det tilfælde, hvor straffesagen har omfattet flere instanser, som har givet anledning til successive retsafgørelser, har Domstolen fastslået, at det nævnte begreb henviser til den sidste instans af denne retssag, hvor den pågældende ret – efter at have foretaget såvel en faktisk som en retlig prøvelse af sagen – har truffet endelig afgørelse om den berørtes skyld og har idømt vedkommende en frihedsstraf (jf. i denne retning dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 81, 83, 89, 90 og 98).

66 Domstolen har endvidere præciseret, at det nævnte begreb også omfatter en efterfølgende sag, efter hvilken der er truffet en retsafgørelse, der endeligt ændrer længden af en eller flere tidligere idømte straffe, i det omfang den myndighed, der har truffet denne sidste afgørelse, har haft en skønsbeføjelse i denne henseende (jf. i denne retning dom af 10.8.2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, præmis 83, 90 og 96).

67 Det følger af det ovenstående, at artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 skal forstås således, at det heri omhandlede begreb »afgørelse« henviser til den eller de retsafgørelser, der vedrører den pågældendes straffedom, dvs. til den eller de afgørelser, hvori der er truffet endelig afgørelse om den sidstnævntes skyld og om den frihedsstraf, som vedkommende er blevet idømt, efter at der er blevet foretaget en faktisk såvel som en retlig prøvelse af sagen.

68 I nærværende sag skal det fastslås, om en afgørelse om tilbagekaldelse af en udsættelse af fuldbyrdelsen af en tidligere idømt frihedsstraf har en sådan karakter, at afgørelsen med henblik på anvendelsen af den nævnte bestemmelse kan sidestilles med en afgørelse som den i ovenstående præmis definerede afgørelse.

69 I denne henseende skal det bemærkes, at rammeafgørelse 2002/584 med indførelsen af en ny, forenklet og mere effektiv ordning for overgivelse af personer, der er dømt eller mistænkt for at have overtrådt strafferetten, har til formål at lette og fremskynde det retlige samarbejde med henblik på at bidrage til at gennemføre Unionens erklærede mål om at blive et område med frihed, sikkerhed og retfærdighed på grundlag af den høje grad af tillid, der skal være mellem medlemsstaterne, i overensstemmelse med princippet om gensidig anerkendelse (jf. i denne retning dom af 26.2.2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, præmis 36 og 37, og af 5.4.2016, Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, præmis 75 og 76).

70 Med henblik herpå fastsætter nævnte rammeafgørelse i artikel 1, stk. 2, den regel, hvorefter medlemsstaterne er forpligtet til at fuldbyrde enhver europæisk arrestordre på grundlag af princippet om gensidig anerkendelse og i overensstemmelse med bestemmelserne i denne rammeafgørelse. Bortset fra under helt særlige omstændigheder kan de fuldbyrdende judicielle myndigheder derfor kun nægte at fuldbyrde en sådan arrestordre med henvisning til de udtømmende opregnede afslagsgrunde, der er fastsat i rammeafgørelse 2002/584, og fuldbyrdelsen af den europæiske arrestordre kan kun underlægges et af de vilkår, der er udtømmende opregnet heri. Mens fuldbyrdelse af den europæiske arrestordre udgør hovedreglen, er afslaget på fuldbyrdelse følgelig udformet som en undtagelse, der skal undergives en streng fortolkning (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 50 og den deri nævnte retspraksis).

71 Hvad nærmere angår artikel 4a i rammeafgørelse 2002/584, som blev indsat ved artikel 2 i rammeafgørelse 2009/299, sigter den på at begrænse muligheden for at afslå at fuldbyrde en europæisk arrestordre ved præcist og ensartet at opregne betingelserne for, hvornår anerkendelse og fuldbyrdelse af en afgørelse afsagt under en retssag, hvor den pågældende person ikke selv var til stede, ikke kan afslås (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 53).

72 Det følger af denne bestemmelse, at den fuldbyrdende judicielle myndighed er forpligtet til at fuldbyrde en europæisk arrestordre, selv om den berørte ikke selv var til stede under den sag, der førte til afgørelsen, såfremt det konstateres, at en af de omstændigheder, som er omhandlet i denne rammeafgørelses artikel 4a, stk. 1, litra a), b), c) eller d), foreligger (dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 55).

73 Nævnte bestemmelse har således til formål at forbedre det retlige samarbejde i straffesager ved at harmonisere betingelserne for fuldbyrdelse af en europæisk arrestordre, der er udstedt med henblik på fuldbyrdelse af afgørelser truffet in absentia, hvilket kan lette den gensidige anerkendelse af retsafgørelser mellem medlemsstaterne. Denne bestemmelse styrker samtidig de proceduremæssige rettigheder for personer, der er genstand for en straffesag, ved at sikre dem et højt beskyttelsesniveau under fuld hensyntagen til deres ret til forsvar, der bl.a. er udledt af den i EMRK's artikel 6 fastsatte ret til en retfærdig rettergang (jf. i denne retning dom af 26.2.2013, Melloni, C-399/11, EU:C:2013:107, præmis 51, og af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 58-60).

74 I denne henseende sikrer Domstolen, at artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 fortolkes og anvendes i overensstemmelse med kravene i EMRK's artikel 6 og med Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols retspraksis herom (jf. i denne retning dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 78-80, og af 10.8.2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, præmis 87-89).

75 Selv om den endelige retsafgørelse om den pågældende persons domfældelse, herunder den afgørelse, der fastsætter frihedsstraffen, som skal afsones, fuldt ud er omfattet af den nævnte EMRK's artikel 6, fremgår det af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis, at denne bestemmelse derimod ikke finder anvendelse på spørgsmål vedrørende de nærmere bestemmelser for fuldbyrdelsen af en frihedsstraf eller på anvendelsen af en sådan frihedsstraf (jf. i denne retning Menneskerettighedsdomstolens dom af 3.4.2012, Boulois mod Luxembourg, CE:ECHR:2012:0403JUD003757504, § 87, af 25.11.2014, Vasilescu mod Belgien, CE:ECHR:2014:1125JUD006468212, § 121, og af 2.6.2015, Pacula mod Belgien, CE:ECHR:2015:0602DEC006849512, § 47).

76 Det forholder sig kun anderledes i det tilfælde, hvor der efter en retsafgørelse om den berørtes skyld og om pålæggelse af en frihedsstraf træffes en ny retsafgørelse, hvorved arten eller længden af den tidligere fastsatte straf ændres, hvilket er tilfældet, når en fængselsstraf erstattes med en udsendelsesforanstaltning (Menneskerettighedsdomstolens dom af 15.12.2009, Gurguchiani mod

Spanien, CE:ECHR:2009:1215JUD001601206, §§ 40, 47 og 48), og når perioden for den tidligere idømte fængselsstraf forlænges (Menneskerettighedsdomstolens dom af 9.10.2003, Ezeh og Connors mod Det Forenede Kongerige, CE:ECHR:2003:1009JUD003966598).

77 I lyset af ovenstående betragtninger skal det således fastslås, at med henblik på anvendelsen af artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 omfatter det heri nævnte begreb »afgørelse« ikke en afgørelse om fuldbyrdelse eller anvendelse af en tidligere fastsat frihedsstraf, medmindre denne afgørelse har til formål eller virkning at ændre enten arten eller længden af nævnte straf, og den myndighed, der har truffet afgørelsen, har haft en skønsbeføjelse i denne henseende (jf. i denne retning dom af 10.8.2017, Tupikas, C-270/17 PPU, EU:C:2017:628, præmis 78-80, og af 10.8.2017, Zdziaszek, C-271/17 PPU, EU:C:2017:629, præmis 85, 90 og 96).

78 Hvad nærmere bestemt angår afgørelser om tilbagekaldelse af udsættelsen af fuldbyrdelsen af tidligere fastsatte frihedsstraffe som de i hovedsagen omhandlede fremgår det af de sagsakter, som Domstolen råder over, at i nærværende sag har sidstnævnte afgørelser hverken påvirket arten eller længden af de frihedsstraffe, som er blevet idømt ved de tidligere domme om den berørtes endelige domfældelse, der udgør grundlaget for den europæiske arrestordre, som de tyske myndigheder anmoder Nederlandene om fuldbyrdelse af.

79 Da de sager, der førte til nævnte afgørelser om tilbagekaldelse af udsættelsen, således ikke havde til formål at foretage en fornyet prøvelse af sagernes realitet, men blot vedrørte konsekvenserne med hensyn til anvendelsen af de oprindeligt idømte straffe og fuldbyrdelsen heraf, der efterfølgende blev delvist udsat under overholdelse af visse vilkår, skal der lægges vægt på det forhold, at den dømte person ikke overholdt de nævnte vilkår under prøvetiden.

80 Inden for denne ramme skulle den kompetente ret i medfør af den relevante nationale lovgivning blot træffe afgørelse om, hvorvidt en sådan omstændighed begrundede, at den dømte rent faktisk skulle afsone hele eller dele af de oprindeligt fastsatte frihedsstraffe, og om fuldbyrdelsen heraf, som efterfølgende delvist var blevet udsat. Selv om denne ret har en skønsbeføjelse i denne henseende, vedrører dette skøn ikke længden af eller arten af de straffe, som den berørte er blevet idømt, men kun spørgsmålet om, hvorvidt udsættelserne skulle tilbagekaldes eller fastholdes, i givet fald med yderligere vilkår, således som generaladvokaten har anført i punkt 71 i forslaget til afgørelse.

81 Afgørelser om tilbagekaldelse af udsættelsen, såsom de i hovedsagen omhandlede, har højst den virkning, at den pågældende person skal afsone den resterende del af den straf, som den pågældende oprindeligt er blevet idømt. Når udsættelsen bliver tilbagekaldt i sin helhed, således som det er tilfældet i hovedsagen, får domfældelsen fuldt ud virkning igen, og fastsættelsen af længden af den del af straffen, der skal fuldbyrdes yderligere, foretages som en ren matematisk øvelse, idet det antal dage, der allerede er afsonet, blot fratrækkes den samlede straf, således som den blev fastsat i den endelige dom.

82 Under disse omstændigheder, og henset til det i nærværende doms præmis 77 nævnte, er afgørelser om tilbagekaldelse af udsættelse som de i hovedsagen omhandlede ikke omfattet af artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, eftersom disse afgørelser ikke ændrer de straffe, der er fastsat i de straffedomme, der er blevet endelige for så vidt angår både deres art og deres længde.

83 Selv om det er ubestridt, at en foranstaltning til tilbagekaldelse af en udsættelse kan påvirke den pågældende persons situation, gælder det ikke desto mindre, at denne sidstnævnte ikke kan være uvidende om de konsekvenser, som en overtrædelse af de vilkår, som en sådan udsættelse er undergivet, kan medføre.

84 Endvidere er det i nærværende sag netop den omstændighed, at den berørte har forladt Tyskland i strid med et vilkår, som udsættelsen udtrykkeligt var betinget af, der gjorde det umuligt for de kompetente tyske myndigheder personligt at forkynde oplysningen om indledning af en sag med henblik på en mulig tilbagekaldelse af den tidligere indrømmede udsættelse, og dermed vedtagelsen, uden at han selv var til stede, af de i hovedsagen omhandlede afgørelser om tilbagekaldelse.

85 Selv i det tilfælde, således som det i hovedsagen foreliggende, hvor en dømt person har været genstand for en afgørelse om tilbagekaldelse af en udsættelse, som er truffet inden for rammerne af en retssag, hvor han ikke selv var til stede, er denne person ikke desto mindre ikke frataget enhver ret, for så vidt som den pågældende, således som det fremgår af den relevante nationale lovgivning, har mulighed for at blive hørt efterfølgende af retten, og retten har pligt til, i lyset af denne høring, at tage stilling til, om afgørelsen om tilbagekaldelse skal ændres.

86 Under alle omstændigheder er det relevante kriterium, der skal anvendes ensartet, inden for rammerne af artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, kriteriet om, at der skal være tale om en »afgørelse«, således som det fremgår af nærværende doms præmis 75-77.

87 Som det allerede er anført i nærværende doms præmis 70, vil en bredere fortolkning af begrebet »afgørelse« som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584 end den fortolkning, der er nævnt i præmis 77, således kunne bringe effektiviteten af ordningen med den europæiske arrestordre i fare.

88 Det skal endvidere tilføjes, at den fortolkning, som Domstolen har anlagt i præmis 77, alene indebærer, at en afgørelse, som kun vedrører fuldbyrdelsen eller anvendelsen af en frihedsstraf, der er blevet endeligt idømt efter en straffesag, og som hverken vedrører skyldsspørgsmålet eller straffens art eller længde, ikke er omfattet af anvendelsesområdet for artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584, således at den omstændighed, at den berørte ikke selv var til stede ved den retssag, som førte til denne afgørelse, ikke kan udgøre en gyldig grund for at afslå at fuldbyrde den europæiske arrestordre.

89 Som generaladvokaten har anført i punkt 76 og 77 i forslaget til afgørelse, og som det i øvrigt udtrykkeligt fremgår af artikel 1, stk. 2, i rammeafgørelse 2009/299, indebærer denne fortolkning derimod på ingen måde, at medlemsstaterne er fritaget for pligten til at respektere de grundlæggende rettigheder og grundlæggende retsprincipper, således som de er defineret i artikel 6 TEU, herunder retten til forsvar for enhver, der er anklaget for en lovovertrædelse, og de forpligtelser, der påhviler de judicielle myndigheder i denne henseende.

90 En sådan forpligtelse styrker netop den grad af tillid, der skal være mellem medlemsstaterne, og dermed princippet om gensidig anerkendelse, som ordningen med den europæiske arrestordre er baseret på. Nævnte princip hviler nemlig på den gensidige tillid mellem medlemsstaterne til, at deres respektive nationale retsorden er i stand til at yde den samme effektive beskyttelse af de grundlæggende rettigheder, som er anerkendt på EU-plan (jf. i denne retning dom af 30.5.2013, F., C-168/13 PPU, EU:C:2013:358, præmis 49 og 50, og af 5.4.2016, Aranyosi og Căldăraru, C-404/15 og C-659/15 PPU, EU:C:2016:198, præmis 77 og 78).

91 I denne sammenhæng og med henblik på et effektivt retsligt samarbejde i straffesager bør den udstedende og den fuldbyrdende retslige myndighed gøre fuld brug af de instrumenter, der bl.a. er fastsat i artikel 8, stk. 1, og i artikel 15 i rammeafgørelse 2002/584, med henblik på at fremme den gensidige tillid, der ligger til grund for dette samarbejde.

92 Henset til samtlige ovenstående betragtninger skal det forelagte spørgsmål besvares med, at i det tilfælde, hvor den berørte selv var til stede under den straffesag, der førte til den retsafgørelse, hvorved han blev kendt skyldig i en overtrædelse og som følge heraf idømt frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse efterfølgende delvist er blevet udsat under overholdelse af visse vilkår, skal begrebet »retssag, der førte til afgørelsen«, som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i rammeafgørelse 2002/584

fortolkes således, at det ikke omfatter en efterfølgende sag om tilbagekaldelse af udsættelsen på grund af overtrædelse af nævnte vilkår under prøvetiden, for så vidt som afgørelsen om tilbagekaldelse, der er truffet efter en sådan sag, hverken ændrer den oprindeligt idømte strafs art eller længde.

Sagsomkostninger

93 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagsomkostningerne. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Femte Afdeling) for ret:

I det tilfælde, hvor den berørte selv var til stede under den straffesag, der førte til den retsafgørelse, hvorved han blev kendt skyldig i en overtrædelse og som følge heraf idømt frihedsstraf, hvis fuldbyrdelse efterfølgende delvist er blevet udsat under overholdelse af visse vilkår, skal begrebet »retssag, der førte til afgørelsen«, som omhandlet i artikel 4a, stk. 1, i Rådets rammeafgørelse 2002/584/RIA af 13. juni 2002 om den europæiske arrestordre og om procedurerne for overgivelse mellem medlemsstaterne, som ændret ved Rådets rammeafgørelse 2009/299/RIA af 26. februar 2009, fortolkes således, at det ikke omfatter en efterfølgende sag om tilbagekaldelse af udsættelsen på grund af overtrædelse af nævnte vilkår under prøvetiden, for så vidt som afgørelsen om tilbagekaldelse, der er truffet efter en sådan sag, hverken ændrer den oprindeligt idømte strafs art eller længde.

Underskrifter